

Sygn. akt I Ns 176/11

POSTANOWIENIE WSTĘPNE

Dnia 11 lutego 2014 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Eliza Skotnicka

Protokolant : Małgorzata Schick

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lutego 2014 roku w Kłodzku

sprawy z wniosku H. M.

przy udziale E. M. i J. M.

o podział majątku wspólnego i zniesienie współwłasności

postanawia:

I. stwierdzić bezskuteczność względem wnioskodawcy H. M.:

1. umowy darowizny z dnia 5 stycznia 2011 roku, zawartej pomiędzy uczestnikami E. M. i J. M. przed notariuszem A. R. A (...), na podstawie której uczestniczka E. M. przeniosła na uczestnika J. M. - należący do niej udział wynoszący 1/10 część w prawie użytkowania wieczystego działki numer (...) o pow. 0,0663 ha, stanowiącej drogę położonej w K.O.(...), dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...) oraz

- należący do niej udział wynoszący ? część w prawie użytkowania wieczystego działki numer (...) o pow. 0,1292 ha położonej w K.przy ul. (...) wraz z udziałem we współwłasności posadowionych na tej działce budynków, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...);

2. umowy darowizny z dnia 10 marca 2011 roku, zawartej pomiędzy uczestnikami E. M. i J. M., na podstawie której uczestniczka E. M. darowała uczestnikowi J. M. udziały w ruchomościach:

- zestaw diagnostyczny rok produkcji 1996, typ (...);

- szarpak;

- urządzenie do pomiaru geometrii kół;

- komputer;

- podnośnik J. rok produkcji 1981, typ (...) 25 numer fabryczny (...);

- przyrząd kontrolny - urządzenie do regulacji świateł, rok produkcji 1980;

- rozpędzarka do kół, wyważarka do kół, rok produkcji 1987, (...);

- opóźniomierz typ (...);

- kopiarka M.;

- urządzenie diagnostyczne;

- podnośnik, rok produkcji 1981, typ (...) 25 numer fabryczny (...);

- sprężarka tłokowa, rok produkcji 1988, typ AS - 16;

3. umowy darowizny z dnia 20 kwietnia 2012 roku zawartej pomiędzy uczestnikami E. M. i J. M., na podstawie której uczestniczka E. M. darowała uczestnikowi J. M. udziały w ruchomościach:

- zewnętrzny czterokolumnowy podnośnik najazdowy;

- szafki narzędziowe firmy (...) wraz z wyposażeniem, 4 sztuki;

II. zwolnić uczestnika J. M. od udziału w niniejszym postępowaniu.

Sygn. akt INs 176/11

UZASADNIENIE

Wnioskodawca H. M. wniósł:

I. o dokonanie podziału majątku wspólnego wnioskodawcy H. M. i uczestniczki E. M. w ten sposób, aby wchodzące w skład tego majątku urządzenia:

1. zestaw diagnostyczny, rok produkcji 1996, typ (...), w składzie analizator, klawiatura, drukarka, stolik o wartości 11.340,- zł;

2. szarpak kupiony 20.06.1997r. - o wartości 4910,- zł;

3. urządzenie do pomiaru geometrii kół - o wartości 6300,- zł;

4. komputer - o wartości 680,- zł;

5. podnośnik J. - podnośnik samochodowy, rok prod. 1981, typ (...) 25, nr fabryczny (...), dwukolumnowy - o wartości 3140,- zł;

6. przyrząd kontrolny - urządzenie do regulacji świateł, rok prod. 1980 - o wartości 790,- zł;

7. rozpędzarka do kół, wyważarka do kół, rok prod. 1987, typ WK 18 - o wartości 1890,- zł;

8. opóźniomierz 1 MX - 520 - o wartości 1130,- zł;

9. kopiarka M. o wartości 380,- zł;

10. urządzenie diagnostyczne, nabyte w 2000 r. - o wartości 11.340,- zł;

11. podnośnik - diagnostyka podwozia, rok prod. 1981, typ (...) 25, nr fabryczny (...), dwukolumnowy - o wartości 2190,- zł

12. sprężarka tłokowa - diagnostyka podwozia, rok prod. 1988, typ AS - 16, o wartości 800,- zł.

przyznać na własność wnioskodawcy za spłatą na rzecz uczestniczki E. M. w kwocie 22.445,- zł;

II. o zniesienie pomiędzy wnioskodawcą i uczestnikiem J. M. współużytkowania wieczystego:

1. nieruchomości położonej w K.przy ul. (...), obejmującej działkę9/8 (AM - 3) o pow. 0,1292 ha wraz z związanym z użytkowaniem wieczystym tej działki prawem własności położonych na niej budynku stacji obsługi pojazdów oraz innych budynków niemieszkalnych, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...) o wartości 688.000,- zł;

2. w zakresie należących do nich udziałów po 1/10 części w nieruchomości położonej w K., obręb (...), stanowiącej działkę gruntu nr (...)- drogę dojazdową o pow. 0,0663 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...), o wartości tych udziałów 16.000,- zł,

przez przyznanie opisanej nieruchomości gruntowej zabudowanej oraz udziałów we współużytkowaniu wieczystym drogi dojazdowej, na rzecz wnioskodawcy, za spłatą na rzecz uczestnika.

Uczestniczka E. M. w odpowiedzi na wniosek wniosła o:

1. ustalenie, że w skład majątku wspólnego jej i wnioskodawcy wchodzi:

a). spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu - garażu nr (...), położonego w K., przy ul. (...), na działce nr (...)obręb (...) - o wartości 18.000,- zł;

b) samochód osobowy marki B.;

c) środki pieniężne w kwocie 200 000,- zł brutto pochodzące ze sprzedaży w dniu 31 marca 2000r. działki niezabudowanej położonej w K. przy ul. (...);

i dokonanie podziału tego majątku w ten sposób, aby uczestniczce przyznać na własność opisane wyżej spółdzielcze własnościowe prawo do garażu, zaś wnioskodawcy samochód i środki pieniężne, ze spłatą na rzecz uczestniczki.

2. zasądzenie od wnioskodawcy H. M. na rzecz uczestniczki E. M. wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości położonej w K., przy ul. (...) oraz urządzeń wchodzących w skład majątku wspólnego, a opisanych we wniosku o podział majątku wspólnego za okres od 15 grudnia 2001 r. do 5 stycznia 2011r. W kwocie 677192,- zł.

Uczestnik J. M. wniósł o:

1. przyznanie opisanej we wniosku nieruchomości gruntowej zabudowanej oraz udziałów we współużytkowaniu wieczystym drogi dojazdowej oraz opisanych we wniosku urządzeń na rzecz uczestnika za spłatą na rzecz wnioskodawcy odpowiadającą połowie ich wartości;

2. zasądzenie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) oraz urządzeń wchodzących w skład majątku wspólnego, a opisanych we wniosku o podział majątku wspólnego za okres od 6 stycznia 2011r. do 6 marca 2011 r. w kwocie 19 680,- zł.

W uzasadnieniu uczestnik wskazał, że od wczesnej młodości był zapewniany przez wnioskodawcę, że zostanie jego następcą w zakresie prowadzenia działalności w stacji obsługi pojazdów, co zdeterminowało wybór przez niego zawodu. Uczestnik podkreślił, że nieprzerwanie od 14 lat pracuje w przedmiotowej stacji, a jego imię umieszczone zostało w nazwie przedsiębiorstwa koło 1999 r. ((...) tz. H., J. M.).

Uczestnicy wskazali, że E. M. przekazała synowi swoje udziały w nieruchomości w wykonaniu opisanych ustaleń. Darowała również mu udziały w nieruchomościach objętych wnioskiem o podział majątku i tym samym ich kwestia winna być rozpoznawana na płaszczyźnie zniesienia współwłasności pomiędzy H. M. a J. M., oraz że nie kwestionuje ich wartości wskazanej przez wnioskodawcę. Uczestnik J. M. wyraził gotowość spłaty połowy wartości nieruchomości na rzecz wnioskodawcy. Ponadto wskazał, że wartość tej nieruchomości wskazana w opinii sporządzonej na prywatne zlecenie wnioskodawcy jest istotnie zaniżona.

Wnioskodawca H. M. pismem z dnia 30 marca 2011 r. wniósł:

1. o uznanie za bezskuteczną w stosunku do wnioskodawcy H. M. umowy darowizny zawartej w formie aktu notarialnego w dniu 5 stycznia 2011r. Przed notariuszem A. S., repertorium A nr (...), na podstawie której uczestniczka E. M. przeniosła na uczestnika J. M.:

- należący do niej udział w 1/10 nieruchomości położonej w K., obręb (...), stanowiącej działkę gruntu nr (...)- drogę dojazdową o pow. 0,0663 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...);

- należący do niej udział w 1/2 części w prawie użytkowania wieczystego działki nr (...) o pow. 0,1292 ha, położonej w K. przy ul. (...) wraz z udziałem we współwłasności położonych na tej działce budynków, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...),

2. o uznanie za bezskuteczną w stosunku do wnioskodawcy H. M. umowy darowizny zawartej w dniu 10 marca 2011 r., na podstawie której uczestniczka E. M. podarowała uczestnikowi J. M. udziały w stanowiących wyposażenie stacji obsługi pojazdów następujących ruchomościach:

" zestaw diagnostyczny, rok produkcji 1996, typ (...), w składzie analizator, klawiatura, drukarka, stolik;

" szarpak kupiony 20.06.1997r.

" urządzenie do pomiaru geometrii kół;

" komputer;

" podnośnik J. - podnośnik samochodowy, rok prod. 1981, typ (...) 25, nr fabryczny (...), dwukolumnowy;

" przyrząd kontrolny - urządzenie do regulacji świateł, rok prod. 1980;

" rozpędzarka do kół, wyważarka do kół, rok prod. 1987, typ (...);

" opóźniomierz (...);

" kopiarka M.;

" urządzenie diagnostyczne, nabyte w 2000 r.;

" podnośnik - diagnostyka podwozia, rok prod. 1981, typ (...) 25, nr fabryczny (...), dwukolumnowy;

" sprężarka tłokowa - diagnostyka podwozia, rok prod. 1988, typ(...),

o łącznej wartości 22 445,- zł.

Wnioskodawca pismem z dnia 7 maja 2012r. wniósł o uznanie za bezskuteczną w stosunku do niego umowy darowizny zawartej w dniu 20 kwietnia 2012r., na podstawie której uczestniczka E. M. podarowała uczestnikowi J. M. udziały w stanowiących wyposażenie stacji obsługi samochodów następujących ruchomościach:

" zewnętrzny czterokolumnowy podnośnik najazdowy;

" szafki narzędziowe firmy (...) wraz z wyposażeniem - 4 szt.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Związek małżeński wnioskodawcy H. M. i uczestniczki E. M., zawarty w dniu 9 kwietnia 1966 r., został rozwiązany przez rozwód wyrokiem wydanym przez Sąd Okręgowy w Świdnicy w dniu 23 listopada 2001 r., w sprawie I C 1050/01, który uprawomocnił się w dniu 15 grudnia 2001r.

Dowód:

wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy k. 6.

Wnioskodawca w czasie trwania związku małżeńskiego pracował w Przedsiębiorstwie Państwowym (...), pracował tam także jako kierownik po przekształceniach własnościowych w latach 90. Wnioskodawcy, jako wieloletniemu pracownikowi, złożono propozycję odkupienia przedsiębiorstwa, w którego skład wchodził warsztat samochodowy i sklep. Wnioskodawca rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej i w roku 1996r. nabył nieruchomości położoną w K.przy ul. (...), obejmującą działkę (...)(...) o pow. 0,1292 ha wraz z związanym z użytkowaniem wieczystym tej działki prawem własności położonych na niej budynku stacji obsługi pojazdów oraz innych budynków niemieszkalnych, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...). Wnioskodawca w latach 1999 - 2000 rozpoczął inwestycję w tej nieruchomości i rozbudował część obejmującą stację diagnostyczną. Działalność prowadzona przez wnioskodawcę obejmowała usługi w postaci stacji obsługi pojazdów, sprzedaży samochodów oraz usługi warsztatowe. Uczestniczka E. M. całe życie pracowała w Przychodni w K., w pracowni rentgenowskiej na 1,5 etatu, a w 1998r. przeszła na emeryturę. Uczestniczka nie była zorientowana w działalności gospodarczej prowadzonej przez wnioskodawcę w latach 1990 - 1999, zaś w okresie późniejszym małżonkowie M.pozostawali w faktycznej separacji. W przedsiębiorstwie wnioskodawcy w latach 1997 - 2013 zatrudniony był uczestnik J. M..

Dowód:

przesłuchanie wnioskodawcy k. 535 - 536;

przesłuchanie uczestniczki E. M. k. 537 - 538;

przesłuchanie uczestnika J. M. k. 538 - odwrót - 540;

odpis księgi wieczystej (...) k. 7 - 11.

Umową darowizny zawartą w formie aktu notarialnego w dniu 5 stycznia 2011r. przed notariuszem A. S., repertorium Anr (...), uczestniczka E. M.przeniosła na uczestnika J. M.należący do niej udział w 1/10 nieruchomości położonej w K., obręb (...), stanowiącej działkę gruntu nr (...)- drogę dojazdową o pow. 0,0663 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...)oraz należący do niej udział wynoszący 1/2 część w prawie użytkowania wieczystego działki nr (...)o pow. 0,1292 ha, położonej w K.przy ul. (...),wraz z udziałem we współwłasności położonych na tej działce budynków, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...),

Umową darowizny zawartą w dniu 10 marca 2011 r. uczestniczka E. M. podarowała uczestnikowi J. M. udziały, w stanowiących wyposażenie stacji obsługi pojazdów, następujących ruchomościach:

" zestaw diagnostyczny, rok produkcji 1996, typ (...), w składzie analizator, klawiatura, drukarka, stolik;

" szarpak kupiony 20.06.1997r.

" urządzenie do pomiaru geometrii kół;

" komputer;

" podnośnik J. - podnośnik samochodowy, rok prod. 1981, typ (...) 25, nr fabryczny (...), dwukolumnowy;

" przyrząd kontrolny - urządzenie do regulacji świateł, rok prod. 1980;

" rozpędzarka do kół, wyważarka do kół, rok prod. 1987, typ (...);

" opóźniomierz (...);

" kopiarka M.;

" urządzenie diagnostyczne, nabyte w 2000 r.;

" podnośnik - diagnostyka podwozia, rok prod. 1981, typ (...) 25, nr fabryczny (...), dwukolumnowy;

" sprężarka tłokowa - diagnostyka podwozia, rok prod. 1988, typ(...),

o łącznej wartości 22 445,- zł.

Umową darowizny zawartą w dniu 20 kwietnia 2012r. uczestniczka E. M. podarowała uczestnikowi J. M. udziały, w stanowiących wyposażenie stacji obsługi samochodów, następujących ruchomościach:

" zewnętrzny czterokolumnowy podnośnik najazdowy;

" szafki narzędziowe firmy(...)wraz z wyposażeniem - 4 szt.

Wnioskodawca nie wyraził zgody na zbycie udziałów w nieruchomościach oraz ruchomościach wchodzących w skład majątku wspólnego, a informacja o zawarciu umowy w dniu 5 stycznia 2011 r. wywołała wzburzenie wnioskodawcy.

Dowód:

przesłuchanie wnioskodawcy k. 536 - odwrót.

Uczestnik J. M. obecnie nie pracuje, został zwolniony z pracy przez wnioskodawcę z dniem 1 października 2013r. Pomiędzy wnioskodawcą i uczestnikiem toczy się postępowanie przed Sądem Rejonowym w Kłodzku - Sądem Pracy, w którym zapadł wyrok oddalający powództwo J. M.. Wyrok nie jest prawomocny. Uczestnika obciąża obecnie spłata dwóch kredytów w łącznej wysokości ok. 180 000,- zł.

Dowód:

przesłuchanie uczestnika J. M. k. 540;

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o uznanie za bezskuteczne względem wnioskodawcy umów darowizny zawartych pomiędzy uczestnikami w dniach 5 stycznia 2011 r., 10 marca 2011r. oraz 20 kwietnia 2012 r., obejmujących udział w przedmiotach wchodzących w skład majątku wspólnego wnioskodawcy i uczestniczki należało uwzględnić.

Zgodnie z art. 46 k.r.o. i art. 567 § 3 k.p.c., od chwili ustania wspólności ustawowej małżeńskiej do majątku, który był nią objęty stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu cywilnego o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku, a do postępowania o podział majątku wspólnego stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego o dziale spadku. W związku z tym w doktrynie i orzecznictwie jednolite i utrwalone jest stanowisko, że do majątku wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej ma odpowiednie zastosowanie także art. 1036 k.c. stanowiący, że rozporządzenie przez spadkobiercę udziałem w przedmiocie należącym do spadku wymaga zgody pozostałych spadkobierców, a w braku zgody któregośkolwiek z nich rozporządzenie jest bezskuteczne o tyle, o ile naruszałoby uprawnienia przysługujące temu spadkobiercy na podstawie przepisów o dziale spadku.

Stosując odpowiednio powyższy przepis do majątku wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej przyjmuje się, że jedynie rozporządzenie całym udziałem byłego małżonka w majątku wspólnym nie wymaga zgody drugiego byłego małżonka (art. 198 k.c.), natomiast rozporządzenie udziałem w przedmiocie należącym do majątku wspólnego

wymaga zgody byłego współmałżonka, a przy jej braku jest wobec niego bezskuteczne, jeżeli naruszałoby uprawnienia przysługujące temu współmałżonkowi na podstawie przepisów o podziale majątku wspólnego (porównaj między innymi uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15 października 1962 r. I CO 22/62, OSNC z 1964 r., nr 1, poz. 2, z dnia 28 lipca 1993 r. III CZP 95/93, OSNC z 1994 r., nr 2, poz. 30 oraz orzeczenia z dnia 16 marca 1994 r. II CRN 31/94, z dnia 8 października 1997 r. II CKN 357/97 i z dnia 7 listopada 1999 r. IV CKN 523/98, nie publ., z dnia 26 września 2007r. IV CSK 139/07, nie publ.). W sytuacji, gdy jeden z byłych małżonków zbył po ustaniu wspólności ustawowej, bez zgody drugiego byłego małżonka, udział w przedmiocie należącym do majątku wspólnego, to czynność ta jest bezskuteczna wobec współmałżonka, jeżeli narusza uprawnienia przysługujące mu w wyniku podziału majątku wspólnego. Zgodnie z art. 1036 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o., rozporządzenie to należy uznać za bezskuteczne w stosunku do drugiego byłego małżonka i dokonać podziału majątku wspólnego tak, jakby rozporządzenia tego nie było. Oznacza to, że ustalając zgodnie z art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. skład i wartość majątku wspólnego, Sąd orzeka tak jakby rozporządzenia tego nie było, a biorąc pod uwagę stan majątku wspólnego z chwili ustania wspólności ustawowej, zaś jego wartość z chwili orzekania, określa wartość zbytego przedmiotu według jego wartości rynkowej z chwili orzekania (porównaj między innymi uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1969 r. III CZP 12/69, OSNC z 1970 r., nr 3, poz. 39).

W przedmiotowej sprawie bezsporny między stronami był fakt zbycia przez uczestniczkę E. M. na rzecz syna stron - uczestnika J. M. udziałów przysługujących uczestniczce w nieruchomościach i przedmiotach wchodzących w skład majątku wspólnego, a związanych z przedsiębiorstwem prowadzonym przez wnioskodawcę. Czynności te niewątpliwie dokonane zostały bez zgody i wbrew woli wnioskodawcy. Należało więc rozważyć, czy umowy darowizny udziałów w przedmiotach majątku wspólnego wnioskodawcy i uczestniczki, zawarte pomiędzy uczestnikami, naruszały uprawnienia wnioskodawcy wynikające z przepisów o podziale majątku wspólnego.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że sporna umowa darowizny obejmująca udziały w nieruchomościach zawarta w dniu 5 stycznia 2011r., a więc przed wszczęciem postępowania o podział majątku wspólnego, spowodowała, że wniosek w tym zakresie złożony przez H. M. zgodnie z art. 689 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c. został połączony z postępowaniem o zniesienie współwłasności, a wskutek tego uczestnikiem niniejszego postępowania został syn stron - J. M..

Rację ma wnioskodawca, że nabycie przez uczestnika udziałów w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości objętych postępowaniem i związany z tym udział J. M. w niniejszym postępowaniu narusza uprawnienia wnioskodawcy wynikające z przepisów o podziale majątku wspólnego. Podkreślić bowiem należy, że najważniejszymi składnikami majątku wspólnego byłych małżonków M. były prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oraz wyposażenie i urządzenia niezbędne wnioskodawcy do prowadzenia działalności gospodarczej w postaci stacji obsługi pojazdów, które objęte zostały kwestionowanymi umowami. Zważywszy na możliwe warianty podziału majątku (zniesienia współwłasności) przewidziane w art. 211 k.c. i art. 212 k.c. należy zgodzić się z twierdzeniem wnioskodawcy, że umowy darowizny dokonane pomiędzy uczestnikami naruszają jego uprawnienia. Zgodnie bowiem z art. 211 k.c. zniesienie współwłasności przez podział rzeczy wspólnej, choć stanowi podstawowy i priorytetowy sposób zniesienia współwłasności, dopuszczalny jest, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno - gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości. W myśl art. 212 § 2 k.c. rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Przedmioty i prawa do nieruchomości stanowiące przedmiot analizowanych umów darowizny wchodzi w skład przedsiębiorstwa wnioskodawcy, które prowadzi on od wielu lat. Można więc stwierdzić, że jedynym możliwym sposobem zniesienia współwłasności tych praw jest przyznanie ich jednemu ze współwłaścicieli za spłatą na rzecz pozostałych. Słusznie podkreślił wnioskodawca, że zbycie udziałów w przedmiotach stanowiących majątek wspólny na rzecz uczestnika, poważnie skomplikowało sytuację wnioskodawcy. Wnioskodawca już we wniosku zgłosił żądanie przyznania jemu prawa użytkowania wieczystego nieruchomości objętych wnioskiem za spłatą na rzecz uczestników. Jednocześnie, odnosząc się do stanowiska uczestnika J. M., wnioskodawca nie wyraził zgody na to, by nieruchomość przy ul. (...)w K., gdzie od wielu lat prowadzi on stację

obsługi samochodów, przypadła uczestnikowi. Niewątpliwie w sytuacji, gdyby postępowanie dotyczyło wyłącznie podziału majątku wspólnego byłych małżonków E.i H. M., kwestia komu należy przyznać nieruchomości i urządzenia wchodzące w skład przedsiębiorstwa wnioskodawcy nie przysparzałaby żadnych trudności. Uczestniczka bowiem nigdy nie była związana z przedsiębiorstwem prowadzonym przez wnioskodawcę, wykonywała ona bowiem pracę zawodową w Przychodni w K., w pracowni rentgenowskiej i nie miała orientacji w sprawach firmy. Tymczasem uczestnik J. M.w firmie ojca był zatrudniony przez okres ok. 16 - 17 lat, można więc założyć, że posiada on wiedzę o prowadzeniu tego rodzaju przedsiębiorstwa, orientuje się też w sprawach firmy (...). Zważywszy więc, że J. M.domagał się przyznania jemu nieruchomości i urządzeń wchodzących w skład przedsiębiorstwa, nie można wykluczyć, że w sporze z wnioskodawcą okoliczności, o których mowa w art. 212 k.c. mogłyby przemawiać za przyznaniem uczestnikowi składników majątku podlegających podziałowi. W takich okolicznościach niewątpliwie sporne umowy zbycia udziałów w przedmiotach wchodzących w skład majątku wspólnego zawarte pomiędzy uczestnikami, naruszają uprawnienia wnioskodawcy wynikające z przepisów o podziale majątku wspólnego. Rację ma wnioskodawca, że wskutek darowizny uczestnik nie stał się współwłaścicielem przedsiębiorstwa prowadzonego przez wnioskodawcę, a tylko nieruchomości i ruchomości. Żądanie zniesienia współwłasności nieruchomości przez przejęcie ich na własność przez uczestnika, stanowiłaby utratę przez przedsiębiorstwo wnioskodawcy podstawowego składnika, bez którego nie mogłoby ono działać. Ponadto poza urządzeniami objętymi niniejszym postępowaniem jest szereg innych urządzeń związanych z funkcjonowaniem stacji, które przy założeniu, że obiekt zostałby przyznany uczestnikowi, musiałby on odkupić od wnioskodawcy. Uczestnik nie daje przy tym gwarancji, że jego sytuacja finansowa umożliwia mu przejęcie spornych składników majątku za spłatą i rozliczeniem na rzecz wnioskodawcy.

Trafnie zarzuca wnioskodawca, że zawarcie umów darowizny narusza jego uprawnienia również z tego powodu, że w sprawie o podział majątku, przejmując nieruchomości z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestniczki, wnioskodawca miałby możliwość rozliczenia nakładów i wydatków poniesionych na przedmiot współwłasności i kompensowania ich z należną uczestniczce spłatą. Natomiast zniesienie współwłasności między wnioskodawcą i uczestnikiem powoduje konieczność spłaty wyliczonej według aktualnego stanu i aktualnych cen, bez możliwości rozliczenia z nim nakładów dokonanych od dnia ustania wspólności ustawowej tj. od 16 grudnia 2001r. do daty darowizny tj. 5 stycznia 2011 r. W konsekwencji wnioskodawca musiałby w ramach spłaty na rzecz uczestnika płacić także za nakłady, które sam poniósł, a dochodzić ich zwrotu od uczestniczki E. M.. W przypadku zaś przyznania nieruchomości uczestnikowi, ten miałby obowiązek spłacić wnioskodawcy połowę ich aktualnej wartości bez uwzględnienia wartości nakładów wnioskodawcy, których rozliczenia musiałby się on domagać wyłącznie od uczestniczki E. M..

W ocenie Sądu przedstawione wyżej okoliczności dają podstawę do przyjęcia, że umowy darowizny zawarte pomiędzy uczestnikami w dniach 05 stycznia 2011 r., 10 marca 2011r. oraz 20 kwietnia 2012 r., obejmujących udział w przedmiotach wchodzących w skład majątku wspólnego wnioskodawcy i uczestniczki, naruszają uprawnienia wnioskodawcy wynikające z przepisów o podziale majątku wspólnego, a zważywszy, że wnioskodawca nie wyraził zgody na ich zawarcie, zgodnie art. 1036 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o. są one bezskuteczne względem wnioskodawcy.

Stwierdzenie bezskuteczności umów darowizny zawartych pomiędzy uczestnikami, skutkuje zmianą przedmiotu postępowania w niniejszej sprawie, która po uprawomocnieniu się postanowienia wstępnego stanowić będzie wyłącznie postępowanie o podział majątku wspólnego byłych małżonków H. M.i E. M.. W wyniku zmiany przedmiotu postępowania uczestnik J. M.utraci status zainteresowanego w postępowaniu nieprocesowym w rozumieniu art. 510 k.p.c., gdyż postępowanie o podział majątku wspólnego toczy się pomiędzy byłymi małżonkami, ewentualnie ich następcami prawnymi. Z tego też względu rozstrzygnięcie kwestii skuteczności umów darowizny zawartych pomiędzy uczestnikami miało istotne znaczenie z punktu widzenia zakresu przedmiotowego i podmiotowego dalszego postępowania, stąd uzasadnione było, stosownie do art. 318 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., wydanie w tym względzie postanowienia wstępnego. Skutkiem bezskuteczności spornych umów darowizny było więc Zwolenie uczestnika od udziału w dalszym postępowaniu obejmującym podział majątku wnioskodawcy i uczestniczki.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w postanowieniu wstępnym.